

אומר השכחה

וההשמטות אשר לא יזכרו ולא יסקדו בפוסקים הראשונים
והאחרונים זכרונם לברכה. דברים הנוגעים לדינא ולהלכה.

ברכות

דף יג. כל הקורא לאזכרהם אחרים עובר בעשה וכו' ר"א אומר בלאו וכו' דין זה לא נזכר באחד מן הפוסקי' ולא ידעתי טעמה. ומפילפולא דש"ס דפריך אלא מעתה הקורא לשרה שרי וכו'. מהיז ד"י ז"ח אהה הוא וכו' משמע קצת דלאו אסמכתא היה דאי אמרי' דחכמים בלבד דמשום כבודו של אברהם חששו וקרא דנקט הוי רק דרך אסמכתא א"כ מאי מקשה משרה. שוב מצאתי דז"ל הוהרש"א זח"א סוף ד"ה אברהם הוא אברהם וכו'. ודע כי הקורא לאזכרהם אברהם לא זכרהו הפוסקים דאית זי' לאו ועשה ואפי' לא היה רק אסמכתא בעלמא הוה לכו להזכיר דאית זי' מיהא איסורא וז"ע ודו"ק עכ"ל [והמג"א סמוך לסיף סימן קנ"ו כתב הקורא לאזכרהם אברהם עובר בעשה ולא וועמ"ש מזה בס"ד יומא יט:]

(שס) לא. אר"י משום רשב"י אסור לארס שימלא שחוק פיו בעוה"ז וכו'. בטוש"ע א"ח סי' תק"ס הביאו. אמנם ברמב"ם וסמ"ג לא מצאתי איסור זה רק בהל' דיעות כתב הרמב"ם דרך מדה טובה אבל בדרך איסורא לא הזכירו וצעי טעמה:

(שס) לג: משנה האומר על קן צפור יגיע וכו'. ועל שוב יזכר שמך משחקין אוהו. לא מצאתי בטוש"ע [גם המג"א סימן קי"ג ס"ק ז' לא העתיק דברים הללו אלא משמ"י דהרמב"ם וז"ע] ודע עוד דרישא דמתני' האומר יזכרך טובי' הרי דרכי טעות הכשנית לקמן לד. ושמוהו בין שני עיגולים ואולם הך צבא שייך לרישא דמתני' דהכא וכז"ל במשנה לג: האומר יזכרך טובי' ה"ז דרך המינות האומר על קן צפור יגיע וכו' כי כך איתא ברי"ף והר"ם. ואולם נעלם נומני ההשמטה שלא מצאתי דין זה דיברוך טובי' וכו' באחד הפוסקים ולא ברמב"ם וטוש"ע:

(שס) מנ: אותן ששה דברים שהן גנאי לת"ח ונס שאסור לספר עם האשה בשוק ואפי' עם אשתו ואחותו ובתו. לא מצאתי בטוש"ע:

(שס) נג: כמה שיעור עיכול אומר ר' יוחנן כל זמן שאינו רעז וכו'. השמיטו הרמב"ם וצמחילה מכבוד בעל עין משפט שניין בזהו קטן ז' מימ' פ"ב מהל' זרקות. העיד על מה דליתא. שוב מצאתי בלח"מ דיהב טעמא דחוק להשמטה זו:

(שס) נד: שלשה צריכין שימור וכו' וי"א וכו' שלשה דברים מאריכין ימיו ושנותיו וכו'. לא מצאתי בהרמב"ם וטור ש"ע:

(שס) נה. יטיבנו צפני שלשה עוד שם מאן דחזי חלמא וכו'. ולימא רבש"ע איני שלך וכו'. חידוש שלא הזכירו הרמב"ם בהל' תפלה ובשאר דוכתא:

(שס) סד. וכן צמ"ק קט. הנפטר מן המת לא יאמר לו וכו' חלל לך בשלום. הנפטר מן החי יאמר לו לך לשלום. הרמב"ם פ"ד מהל' אבל דין ז' כתבו לדינא ובעין משפט העלים עינו להודיע מקומו. וצעי טעמא דנתח על דבר השמטה בטוש"ע והמג"א סי' ק"י סק"ט הביא סיפא דמילתא:

שבת

דף יוד: לעולם אל ישנה אדם בן ציון הבנים וכו' שנתן יעקב ליוסף וכו'. הרמב"ם פ"ו מהל' נחלות דין י"ג כתב צו חכמים שלא ישנה אדם בן ציון הבנים צחיו ואפילו בדבר מועט שלא יבואו לידי תחרות וקנאה כאחי יוסף עם יוסף וכ"כ הטור ח"מ סימן רפ"ב ופליאה שהמחבר צ"ע השמיט דין זה לגמרי. ואפי' באחרונים גם בסמ"ג אשר העין משפט ציין סמ"ג עשין ל"ז חפשי ולא מצאתי: